

Svar (2/4 03)**Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):**

Inden jeg besvarer spørgsmålet vil gerne understrege, at regeringen finder, at forbeholdene er i strid med Danmarks interesser. Regeringen anser det samtidig for helt afgørende, at dansk EU-politik på disse områder hviler på det nødvendige folkelige fundament. Ophævelse af forbeholdene kan kun ske ved ny folkeafstemning.

Det stillede spørgsmål har været forelagt Udenrigsministeriet. På denne baggrund kan jeg oplyse følgende:

Det ligger klart, at EU-traktaterne ikke gælder for Grønland og Færøerne. Ophævelsen af forbeholdene får derfor ikke nogen direkte retlige konsekvenser for Færøerne og Grønland.

Hvis Danmark skulle beslutte at deltage i Euro'en, vil det være muligt for Grønland og Færøerne at fortsætte med at anvende den danske krone, hvis dette måtte ønskes. Der vil også være mulighed for, at Færøerne og Grønland kan blive associeret til Euro'en. Dette spørgsmål blev grundig belyst i forbindelse med forhandlingerne i Folketinget om lovforslag om Danmarks deltagelse i Euro'en i 2001.

Forbeholdet vedrørende Unionsborgerskabet har ikke hidtil haft konkrete retsvirkninger for Danmark, og sådanne forventes heller ikke fremover. En ophævelse af dette forbehold vil derfor ikke have betydning for Færøerne og Grønland.

Det anføres undertiden i debatten på Færøerne og i Grønland, at Danmark p.t. har en undtagelse fra den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i EU. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at fastslå, at dette ikke er korrekt. Danmark deltager fuldt ud i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik alene med det forbehold, at den fælles forsvarspolitik, der er en vigtig, men mindre del af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, ikke omfatter Danmark. En ophævelse af forsvarsforbeholdet vil betyde, at den allerede nugældende ordning vedrørende Danmarks deltagelse i EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik udstrækkes til også at gælde den fælles forsvarspolitik. Den fælles forsvarspolitik i EU giver Unionen mulighed for at deltage i kriseløsninger forskellige steder i verden. Danmark har hidtil haft en særdeles aktiv rolle i forbindelse med sådanne kriseløsninger via FN og NATO.

En ophævelse af forbeholdet vil derfor næppe bevirke en ændring i forhold til denne situation.

Da forsvarspolitikken ikke uden nye traktatændringer kan omfatte territorialforsvaret, vil en ophævelse af forsvarsforbeholdet ikke berøre territorialforsvaret, der er forankret i Danmarks medlemskab af NATO.

En ophævelse af forsvarsforbeholdet vil derfor næppe bevirke væsentlige ændringer i forhold til Færøerne og Grønland.

Forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender (samt Schengen-samarbejdet vedr. visa og grænsekontrol) er under de gældende traktater af betydning i relation til bestemmelserne i TEF og samarbejde vedr. asyl og indvandring (inklusive Schengen-samarbejde herom) samt civilretligt samarbejde. Det forventes, at Konventet vil foreslå en væsentlig styrkelse og udvidelse af retssamarbejdet i Unionen. Betydningen af en ophævelse af retsforbeholdet kan derfor først vurderes, når et endeligt udkast til forfatningstraktat måtte foreligge. Generelt kan dog siges, at EU-lovgivning på retsområdet, som måtte blive anvendelig for Danmark, hvis retsforbeholdet måtte blive ophævet, ikke vil gælde for Grønland og Færøerne. På hjemmestyreområder vil Færøerne og Grønland derfor fortsat kunne vedtage deres egen lovgivning. På områder, der er rigsanliggender, vil der ikke være nogen EU-retlige hindringer for, at der vedtages særlige retsregler for Grønland og Færøerne, hvor dette måtte ønskes. Ønsker Færøerne og Grønland at opretholde samme regler som Danmark, vil dette selvsagt også kunne lade sig gøre. På områder, hvor der i EU etableres egentlige samarbejdsordninger og ikke blot ensartet lovgivning, vil udstrækningen af dette samarbejde til Færøerne og Grønland dog kræve samtykke hertil fra EU, således som det f. eks. er sket ved Færøernes og Grønlands inddragelse i Schengen-samarbejdet.

Jeg kan desuden tilføje, at jeg forventer, at virkningerne af Danmarks medlemskab af EU for Færøernes og Grønlands deltagelse i internationalt samarbejde (med eller uden forbehold) vil blive et element i de drøftelser med de to landsstyre om udenrigskompetencespørgsmål, som jeg lagde op til i min åbningstale i Folketinget den 1. oktober 2002.